



**LEGE**  
**privind protecția desenelor și modelelor industriale**

**nr. 991-XIII din 15.10.1996**

*Monitorul Oficial al R.Moldova nr.10-11/119 din 13.02.1997*

\* \* \*

**Abrogat: 30.11.2007**

[Legea R.Moldova nr.161-XVI din 12.07.2007](#)

**C U P R I N S**

**Capitolul I**

**DISPOZIȚII GENERALE**

[Articolul 1.](#) Reglementarea juridică

[Articolul 2.](#) Protecția juridică

[Articolul 3.](#) Reprezentarea

**Capitolul II**

**CONDIȚII PENTRU PROTECȚIA DESENELOR ȘI MODELELOR INDUSTRIALE**

[Articolul 4.](#) Obiectul protecției

[Articolul 5.](#) Noutatea

[Articolul 6.](#) Funcția utilitară

[Articolul 7.](#) Excluderea de la protecția juridică

[Articolul 8.](#) Divulgări neopozabile

**Capitolul III**

**AUTORUL DESENULUI SAU MODELULUI INDUSTRIAL, TITULARUL CERTIFICATULUI**

[Articolul 9.](#) Autorul

[Articolul 10.](#) Titularul certificatului

**Capitolul IV**

**ÎNREGISTRAREA DESENULUI ȘI MODELULUI INDUSTRIAL**

[Articolul 11.](#) Cererea și documentele anexate la ea

[Articolul 12.](#) Prioritatea desenului sau modelului industrial

[Articolul 13.](#) Modificarea cererii și a documentelor anexate din inițiativa solicitantului

[Articolul 14.](#) Retragerea cererii

[Articolul 15.](#) Transformarea cererii

[Articolul 16.](#) Examinarea cererii și a documentelor anexate cererii

[Articolul 17.](#) Publicarea hotărârii de înregistrare

[Articolul 18.](#) Contestarea hotărârii de înregistrare

[Articolul 19.](#) Înregistrarea desenului sau modelului industrial. Eliberarea certificatului

[Articolul 20.](#) Repunerea în termen

[Articolul 21.](#) Reînnoirea termenului de valabilitate a certificatului

## **Capitolul V DREPTURI ȘI OBLIGAȚII**

[Articolul 22.](#) Drepturile titularului certificatului

[Articolul 23.](#) Încălcarea dreptului exclusiv al titularului certificatului

[Articolul 24.](#) Acțiuni ce nu constituie încălcare a dreptului exclusiv al titularului certificatului

[Articolul 25.](#) Întinderea protecției juridice

[Articolul 26.](#) Exploatarea desenului sau modelului industrial

[Articolul 27.](#) Marcajul de avertizare

[Articolul 28.](#) Dreptul de folosire anterioară

[Articolul 29.](#) Contestarea certificatului

[Articolul 30.](#) Renunțarea la certificat

[Articolul 31.](#) Încetarea înainte de termen a valabilității certificatului

[Articolul 32.](#) Transmiterea drepturilor

## **Capitolul VI APĂRAREA DREPTURILOR AUTORULUI ȘI TITULARULUI CERTIFICATULUI**

[Articolul 33.](#) Răspunderea pentru încălcarea drepturilor autorului

[Articolul 34.](#) Răspunderea pentru încălcarea drepturilor titularului certificatului

[Articolul 35.](#) Soluționarea litigiilor

## **Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE**

[Articolul 36.](#) Atribuțiile Agenției în domeniul protecției desenelor și modelelor industriale

[Articolul 37.](#) Depunerea cererii de înregistrare a desenelor și modelelor industriale în străinătate

[Articolul 38.](#) Taxele

[Articolul 39.](#) Stimularea de către stat a creării și exploatării desenelor și modelelor industriale

[Articolul 40.](#) Drepturile persoanelor fizice și juridice străine

[Articolul 41.](#) Convențiile internaționale

## **Capitolul VIII DISPOZIȚII TRANZITORII**

[Articolul 42.](#) Intrarea în vigoare

[Articolul 43.](#) Aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege

[Articolul 44.](#) Dispoziții tranzitorii

[Articolul 45.](#) Îndatoririle Guvernului

Parlamentul adoptă prezenta lege.

## **Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE**

**Articolul 1.** Reglementarea juridică

Raporturile patrimoniale și cele particulare nepatrimoniale ce țin de acestea, apărute în procesul

creării, protecției juridice și exploatării desenelor și modelelor industriale, sînt reglementate de [Constituție](#), de prezenta lege și de alte acte normative.

## **Articolul 2. Protecția juridică**

(1) Protecția juridică a desenelor și modelelor industriale înglobează aspectele referitoare la existența, achiziționarea, aria de aplicare, menținerea în vigoare a drepturilor și mijloacele de respectare a acestora, precum și problemele referitoare la exercitarea drepturilor dobîndite.

(2) Drepturile asupra desenelor și modelelor industriale sînt recunoscute și apărute pe teritoriul Republicii Moldova prin prezenta lege și confirmate prin certificatul de înregistrare a desenului sau modelului industrial, denumit în continuare *certificat*.

(3) Certificatul confirmă prioritatea, calitatea de autor al desenului sau modelului industrial și dreptul exclusiv al titularului certificatului asupra desenului sau modelului industrial.

(4) Durata de valabilitate a unui certificat este de 5 ani, termenul începînd să curgă de la data constituirii depozitului național reglementar la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, denumită în continuare *Agenție*. Termenul de valabilitate a certificatului poate fi reînnoit pe patru perioade succesive de 5 ani.

(5) Protecția desenelor și modelelor industriale nu poate înceta din cauza lipsei de exploatare sau introducerii de obiecte identice celor protejate.

(6) Protecția acordată prin prezenta lege nu exclude protecția acordată prin dreptul de autor.

*[Art.2 modificat prin [Legea nr.205-XVI din 28.07.2005](#), în vigoare 23.09.2005]*

*[Art.2 completat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

## **Articolul 3. Reprezentarea**

(1) Persoanele fizice și juridice cu domiciliul, respectiv sediul, în Republica Moldova (naționale) care sînt în drept să obțină protecția legală a unui desen sau model industrial acționează în fața Agenției personal sau prin intermediul reprezentantului împuternicit printr-o procură.

(2) Persoanele fizice și juridice străine cu domiciliul, respectiv sediul, permanent în străinătate acționează în fața Agenției numai prin intermediul reprezentantului în proprietate industrială din Republica Moldova, cu excepția cazurilor cînd convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd altfel.

(3) Reprezentantul în proprietate industrială activează în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

*[Art.3 modificat prin [Legea nr.1446-XV din 08.11.2002](#), în vigoare 31.12.2002]*

*[Art.3 în redacția [Legii nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

## **Capitolul II**

### **CONDIȚII PENTRU PROTECȚIA DESENELOR ȘI MODELELOR INDUSTRIALE**

#### **Articolul 4. Obiectul protecției**

(1) Poate fi protejat în calitate de desen sau model industrial aspectul nou al unui produs, creat într-o manieră independentă, avînd o funcție utilitară, inclusiv textilele.

(2) Obiectul protecției poate fi bidimensional – desen industrial sau tridimensional – model industrial, precum și o combinație a acestora.

*[Art.4 în redacția [Legii nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

#### **Articolul 5. Noutatea**

(1) Un desen sau un model industrial este nou dacă diferă esențial de desenele sau modelele industriale cunoscute sau de combinația de elemente caracteristice cunoscute, datele despre care au devenit accesibile publicului în Republica Moldova și în străinătate pînă la data priorității.

(2) La stabilirea noutății desenului sau modelului industrial se iau în considerare toate cererile de înregistrare a desenelor sau modelelor industriale (cu excepția cererilor retrase) cu o dată de prioritate mai veche, depuse în Republica Moldova de alte persoane.

[Art.5 în redacția [Legii nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]

#### **Articolul 6. Funcția utilitară**

Un desen sau un model industrial are funcție utilitară dacă produsul în care este aplicat poate fi folosit într-un scop utilitar, inclusiv ca obiect decorativ.

[Art.6 în redacția [Legii nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]

#### **Articolul 7. Excluderea de la protecția juridică**

Nu pot fi protejate desenele și modelele industriale care:

- a) sînt determinate în mod esențial de considerente tehnice sau funcționale;
- b) au forme nestabile;
- c) sînt contrare ordinii publice sau bunelor moravuri.

[Art.7 în redacția [Legii nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]

#### **Articolul 8. Divulgări neopozabile**

Divulgarea informației referitoare la esența desenului sau modelului industrial nu influențează protecția lui, dacă această divulgare a fost făcută în decursul a 12 luni pînă la data priorității desenului sau modelului industrial în cauză de către autor, solicitant sau de o terță persoană care a obținut informația direct sau indirect de la aceștia.

[Art.8 modificat prin [Legea nr.1446-XV din 08.11.2002](#), în vigoare 31.12.2002]

### **Capitolul III AUTORUL DESENULUI SAU MODELULUI INDUSTRIAL, TITULARUL CERTIFICATULUI**

#### **Articolul 9. Autorul**

(1) Autor al desenului sau modelului industrial se consideră persoana fizică care prin munca sa creatoare a realizat desenul sau modelul industrial.

(2) În cazul în care mai mulți autori au creat împreună același desen sau model industrial, dreptul asupra desenului sau modelului industrial le aparține în comun. Modul de exercitare de către autori a drepturilor lor se stabilește prin contractul încheiat între aceștia.

(3) Nu se consideră autor al desenului sau modelului industrial persoana fizică care a acordat autorului asistență tehnică, organizatorică sau materială la realizarea acestuia sau care a contribuit doar la perfectarea cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial, denumită în continuare *cerere*, la obținerea certificatului sau la exploatarea desenului sau modelului industrial.

(4) Autorul are dreptul să i se indice numele în cerere, în certificat și în publicațiile cu privire la cerere și certificat ale Agenției.

(5) Autorul are dreptul să refuze menționarea numelui său în certificat.

[Art.9 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]

#### **Articolul 10. Titularul certificatului**

(1) Dreptul la certificat aparține autorului (autorilor) și/sau succesorului (succesorilor) său (săi) în drepturi.

(2) În cazul în care mai multe persoane au creat același desen sau model industrial, independent una de alta, dreptul la certificat aparține persoanei a cărei cerere are cea mai veche dată de prioritate, dacă această cerere nu a fost retrasă.

(3) Dreptul la certificat de înregistrare a desenului sau modelului industrial creat de salariat, în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu sau executînd o sarcină concretă (desen sau model industrial de serviciu), încredințată în scris de patron, aparține patronului, dacă contractul încheiat între ei nu prevede altfel.

(4) În cazul creării unui desen sau unui model industrial de serviciu, autorul are dreptul la o remunerație corespunzătoare beneficiului obținut din exploatarea desenului sau modelului industrial de

către patron sau beneficiului prezumat. Remunerația se plătește în cuantumul și condițiile stipulate în contractul încheiat între autor și patron.

(5) Dacă desenul sau modelul industrial a fost creat în baza unui contract de cercetări științifice sau de experimentare-proiectare, dreptul la certificat se stabilește prin acest contract. În acest caz, autorul are dreptul la o remunerație în cuantumul și condițiile de plată stabilite în contractul încheiat între el și patron.

(6) Autorul are obligația să informeze în scris patronul despre crearea desenului sau modelului industrial de serviciu, în termen de o lună de la data creării acestuia .

(7) Dacă, în termen de 60 de zile de la data cînd autorul a informat patronul asupra realizării desenului sau modelului industrial de serviciu, acesta nu va depune cerere și nu va cesiona dreptul la depunerea cererii altei persoane, autorul are dreptul să depună cererea și să înregistreze desenul sau modelul industrial pe numele său. În acest caz, patronul are dreptul de preferință la licență neexclusivă pentru exploatarea desenului sau modelului industrial.

(8) În cazul în care părțile nu au convenit asupra cuantumului remunerației autorului sau asupra prețului licenței, acesta urmează să fie stabilit de instanța judecătorească în funcție de aportul fiecărei părți la crearea desenului sau modelului industrial, precum și în funcție de valoarea lui comercială.

(9) În cazul în care patronul obține certificatul, autorul are dreptul de preferință la o licență neexclusivă gratuită pentru exploatarea desenului sau modelului industrial.

(10) Patronul și autorul au obligația să se informeze reciproc, în scris, asupra stadiului realizării desenului sau modelului industrial și să se abțină de la orice divulgare de natură să prejudicieze exercitarea drepturilor de către fiecare dintre părți. Partea care a încălcat aceste obligații trebuie să repare prejudiciile cauzate celeilalte părți, inclusiv profitul nerealizat, în conformitate cu legislația în vigoare.

*[Art.10 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

## Capitolul IV

### ÎNREGISTRAREA DESENULUI ȘI MODELULUI INDUSTRIAL

**Articolul 11.** Cererea și documentele anexate la ea

(1) Cererea se depune la Agenție personal de către persoana care, în conformitate cu art. 10, dispune de dreptul la certificat (în continuare – *solicitant*) sau prin intermediul reprezentantului în proprietate industrială.

(2) Cererea propriu-zisă se redactează în limba moldovenească pe un formular tip.

(3) La cerere se anexează:

a) fotografiile sau reprezentări grafice ale desenului sau modelului industrial, acestea prezentînd detaliat, în ansamblu, aspectul exterior al produsului;

b) descrierea desenului sau modelului industrial;

c) desenul produsului, fișa de confecționare, dacă acestea sînt necesare pentru dezvăluirea esenței desenului sau modelului industrial;

d) procura, în cazul în care cererea se depune prin intermediul reprezentantului în proprietate industrială;

e) dovada de plată a taxei sau temeiul pentru scutire;

f) actele de prioritate a desenului sau modelului industrial, în cazul în care se invocă prioritatea.

(4) Documentele specificate la alin.(2) și alin.(3) lit. a) constituie depozitul național reglementar.

(5) Data depozitului național reglementar se consideră data depunerii la Agenție a documentelor specificate la alin.(2) și alin.(3) lit. a).

(6) Documentele specificate la alin.(3) lit.b) – e) se depun la Agenție o dată cu cererea sau în termen de 2 luni de la data depozitului național reglementar. Dacă, în termenul stabilit, solicitantul nu depune documentele menționate sau nu face demers pentru prelungirea termenului stabilit, cererea se consideră retrasă și acest fapt se notifică solicitantului.

(7) Documentele anexate cererii se depun în limba moldovenească sau într-o altă limbă. În cel de al doilea caz, în termen de 2 luni de la data depunerii cererii, la ea se anexează traducerile acestor

documente în limba de stat. Persoanele fizice care au depus documentele anexate cererii în limba rusă nu sînt obligate să prezinte traducerea acestora în limba moldovenească.

(8) Un depozit național reglementar poate conține mai multe desene sau modele industriale, dar nu mai mult de 100, destinate a fi încorporate în produsele care pot fi încadrate în aceeași clasă a clasificării internaționale a desenelor și modelelor industriale (depozit multiplu). În cazul depozitului multiplu, solicitanții și autorii, dacă sînt mai mulți, trebuie să fie unii și aceiași pentru toate desenele sau modelele industriale incluse în depozitul menționat.

*[Art.11 modificat prin [Legea nr.469-XV din 21.11.2003](#), în vigoare 01.01.2004]*

*[Art.11 în redacția [Legii nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

## **Articolul 12.** Prioritatea desenului sau modelului industrial

(1) Prioritatea desenului sau modelului industrial se stabilește la data depozitului național reglementar.

(2) Prioritatea poate fi stabilită la data depunerii cererii inițiale într-o țară parte la [Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale](#), dacă cererea de înregistrare a fost depusă la Agenție în termen de 6 luni de la această dată (prioritate convențională).

(3) Prioritatea unui desen sau model industrial poate fi stabilită în baza exponatului introdus într-o expoziție internațională organizată pe teritoriul unei țări parte la [Convenția de la Paris](#), dacă cererea este depusă în termen de 6 luni de la data introducerii acestuia în expoziție (prioritate de expoziție). Acest termen nu va prelungi termenul priorității convenționale.

(4) Prioritatea convențională sau prioritatea de expoziție se invocă odată cu depunerea cererii sau în termen de 2 luni de la data depozitului național reglementar. Actele care justifică invocarea priorității se depun de către solicitant în termen de 3 luni de la data depozitului național reglementar. Nerespectarea termenelor indicate atrage nerecunoașterea priorității invocate.

(5) Prioritatea poate fi stabilită la data constituirii depozitului cererii anterioare a aceluiași solicitant la Agenție, referitoare la același desen sau model industrial, dacă invocarea priorității a fost făcută în termen de 6 luni de la data depozitului anterior. În acest caz, cererea anterioară se consideră retrasă.

(6) Prioritatea poate fi stabilită în baza cîtorva cereri depuse anterior, respectîndu-se pentru fiecare din ele termenul prevăzut la alin.(5).

(7) Prioritatea nu poate fi stabilită la data depozitului național reglementar în cazul în care în el a fost deja invocată prioritatea.

## **Articolul 13.** Modificarea cererii și a documentelor anexate din inițiativa solicitantului

(1) În termen de 2 luni de la data depunerii cererii, solicitantul este în drept să modifice și să precizeze cererea și documentele anexate cererii fără a plăti taxa și fără a schimba esența desenului sau modelului industrial.

(2) Modificările și precizările care nu schimbă esența desenului sau modelului industrial pot fi făcute și după expirarea termenului specificat la alin.(1), cu condiția achitării taxei.

(3) Depozitul multiplu, în care nu sînt îndeplinite condițiile stipulate la art.11 alin.(8), poate fi divizat de către solicitant în cîteva cereri prin repartizarea, în aceste cereri, a desenelor sau modelelor industriale incluse în depozitul multiplu inițial. În acest caz, prioritatea cererii derivate se stabilește la data depozitului național reglementar inițial sau la data priorității acestuia.

(4) Două sau mai multe cereri pot fi comasate sub rezerva respectării următoarelor condiții:

a) dacă au aceeași dată de depunere;

b) dacă în ele este indicat unul și același solicitant și unul și același autor;

c) dacă includ desene sau modele industriale din aceeași clasă a clasificării internaționale a desenelor și modelelor industriale.

(5) În cazul în care există mai mulți solicitanți, modificările și precizările se fac numai cu acordul în scris al fiecăruia dintre ei.

*[Art.13 în redacția [Legii nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

#### **Articolul 14. Retragera cererii**

(1) Solicitantul este în drept să-și retragă cererea în orice moment, la o dată anterioară adoptării hotărârii de înregistrare a desenului sau modelului industrial sau de respingere a cererii.

(2) Dacă depozitul este multiplu, retragerea cererii poate fi făcută pentru toate desenele și modelele industriale incluse în depozit sau numai pentru unele dintre ele.

(3) În cazul în care sînt mai mulți solicitanți, cererea se retrage numai cu acordul în scris al fiecăruia dintre ei.

#### **Articolul 15. Transformarea cererii**

Cererea de înregistrare a modelului industrial poate fi transformată, printr-un demers al solicitantului, în cerere de înregistrare a modelului de utilitate, pînă la adoptarea hotărârii de înregistrare a modelului industrial sau în termen de 3 luni de la data adoptării hotărârii de respingere a cererii.

#### **Articolul 16. Examinarea cererii și a documentelor anexate cererii**

(1) În procesul examinării cererii și a documentelor anexate cererii, Agenția efectuează examinarea ei formală, preliminară și examinarea în fond.

(2) Termenele și procedura de examinare a cererii se stabilesc conform regulilor aprobate de Agenție.

(3) În procesul examinării formale, Agenția verifică:

a) dacă conținutul cererii și fotografiile sau reprezentările grafice ale desenului sau modelului industrial corespund cerințelor prescrise;

b) dacă desenul sau modelul industrial nu este exclus de la protecția juridică în conformitate cu art.7.

(4) În procesul examinării preliminare, Agenția verifică:

a) dacă în dosar se conțin toate documentele anexate cererii specificate la art.11;

b) dacă conținutul documentelor anexate cererii corespunde cerințelor prescrise;

c) dacă solicitantul a indicat corect clasa și subclasa clasificării internaționale a desenelor și modelelor industriale.

(5) În procesul examinării în fond a cererii, Agenția stabilește prioritatea, în cazul invocării acesteia, și verifică corespunderea desenului sau modelului industrial condițiilor de acordare a protecției în conformitate cu art.4.

(6) În cazul în care cererea și documentele anexate la ea nu corespund condițiilor stipulate, Agenția notifică solicitantului propunerea ca, în termen de 2 luni de la data notificării, să înlăture iregularitățile semnalate. Dacă solicitantul nu îndeplinește această condiție în termenul stabilit sau nu face un demers pentru prelungirea acestui termen, cererea se consideră nedepusă sau retrasă, faptul acesta fiind notificat solicitantului.

(7) Dacă desenul sau modelul industrial solicitat este exclus de la protecție în temeiul prezentei legi, Agenția adoptă hotărîrea de respingere a cererii și o notifică solicitantului.

(8) În cazul în care cererea și fotografiile ori reprezentările grafice ale desenului sau modelului industrial îndeplinesc condițiile stipulate, Agenția înscrie datele referitoare la această cerere în Registrul național de cereri de înregistrare a desenelor și modelelor industriale și notifică solicitantului admiterea cererii.

(9) Agenția este în drept să ceară solicitantului informații suplimentare referitoare la desenul sau modelul industrial, fără de care examinarea în fond este imposibilă. Informația suplimentară se prezintă de către solicitant în termen de 2 luni de la data solicitării ei și nu trebuie să schimbe esența desenului sau modelului industrial. Dacă solicitantul nu îndeplinește această condiție în termenul stabilit sau nu face un demers pentru prelungirea acestuia, cererea se consideră retrasă, faptul acesta fiind notificat solicitantului.

(10) Dacă, în urma examinării în fond a cererii, se constată că desenul sau modelul industrial corespunde condițiilor de acordare a protecției, Agenția adoptă hotărîrea de înregistrare a desenului sau modelului industrial.



(11) În cazul în care se constată că desenul sau modelul industrial nu corespunde condițiilor de acordare a protecției, Agenția adoptă hotărârea de respingere a cererii.

(12) În cazul apariției unor circumstanțe noi, Agenția poate anula, din proprie inițiativă, hotărârea adoptată.

(13) Agenția comunică solicitantului hotărârile sale în termen de o lună de la data adoptării lor.

(14) Hotărârile Agenției pot fi contestate de către solicitant în Comisia de Apel a Agenției în decurs de 3 luni de la data adoptării lor.

*[Art.16 în redacția [Legii nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

#### **Articolul 17.** Publicarea hotărârii de înregistrare

(1) În termen de 4 luni de la data notificării hotărârii de înregistrare a desenului sau modelului industrial solicitantului și cu condiția plății taxei, Agenția publică hotărârea de înregistrare în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială, denumit în continuare *Buletin Oficial*. Conținutul datelor pentru publicare se stabilește de Agenție.

(2) Solicitantul poate cere, printr-un demers, amânarea publicării hotărârii de înregistrare a desenului sau modelului industrial. Acest termen nu va depăși 30 luni de la data priorității.

*[Art.17 modificat prin [Legea nr.1446-XV din 08.11.2002](#), în vigoare 31.12.2002]*

#### **Articolul 18.** Contestarea hotărârii de înregistrare

(1) Orice persoană interesată are dreptul să depună la Agenție o contestație motivată împotriva hotărârii de înregistrare a desenului sau modelului industrial în termen de 6 luni de la data publicării acestei hotărâri în Buletinul Oficial, dacă nu este îndeplinită cel puțin una din condițiile prevăzute la art.4-8.

(2) Contestația împotriva hotărârii de înregistrare se consideră depusă numai după ce a fost plătită taxa stabilită.

(3) Contestația împotriva hotărârii de înregistrare va fi examinată de Comisia de Apel a Agenției în termenele și cu procedura stabilite la art.35 al prezentei legi.

(4) Rezultatele examinării contestațiilor se publică în Buletinul Oficial.

#### **Articolul 19.** Înregistrarea desenului sau modelului industrial. Eliberarea certificatului

(1) Dacă nu au fost depuse contestații împotriva hotărârii de înregistrare a desenului sau modelului industrial publicate sau dacă contestațiile depuse au fost respinse, Agenția va introduce datele privind înregistrarea în Registrul național de desene și modele industriale și, în termen de 3 luni, va elibera certificatul persoanei îndreptățite, cu condiția plății taxei stabilite, fapt care se publică în Buletinul Oficial.

(2) Dacă sînt mai mulți titulari, certificatul se eliberează numai unuia, iar ceilalți au dreptul la o copie de pe certificat.

(3) Dacă titularul și autorul sînt persoane diferite, autorul are dreptul la o copie de pe certificat.

#### **Articolul 20.** Repunerea în termen

(1) Termenele prevăzute de procedura de examinare a cererilor sau pentru contestare în Comisia de Apel și omise de către solicitant pot fi restabilite, achitîndu-se taxa respectivă.

(2) Cererea de repunere în termen se depune de către solicitant cel tîrziu la 6 luni de la data expirării termenelor omise.

*[Art.20 completat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

#### **Articolul 21.** Reînnoirea termenului de valabilitate a certificatului

(1) Termenul de valabilitate a certificatului poate fi reînnoit la fiecare 5 ani, cu condiția plății taxei stabilite în cursul ultimului an al fiecărei perioade de 5 ani.

(2) Pentru reînnoirea termenului de valabilitate a certificatului, se acordă un termen de grație de 6 luni, cu condiția plății taxei suplimentare.

(3) Reînnoirea termenului de valabilitate a certificatului se poate limita numai la o parte din



desenele sau modelele industriale incluse în depozitul multiplu.

(4) Agenția înregistrează și publică în Buletinul Oficial datele despre reînnoirea termenului de valabilitate a certificatului.

## **Capitolul V DREPTURI ȘI OBLIGAȚII**

### **Articolul 22.** Drepturile titularului certificatului

(1) Titularul certificatului are dreptul exclusiv asupra desenului sau modelului industrial protejat prin certificat, care constă în dreptul de exploatare a desenului sau modelului industrial, dacă exploatarea nu lezează drepturile altor titulari, dreptul de a dispune de certificat și dreptul de a interzice terților exploatarea desenului sau modelului industrial fără autorizația sa.

(2) În cazul mai multor titulari ai certificatului, raporturile privind exploatarea desenului sau modelului industrial protejat prin certificat se stabilesc printr-un contract încheiat între aceștia. Dacă un asemenea contract nu există, fiecare titular are dreptul să exploateze integral desenul sau modelul industrial, la latitudinea sa, să intenteze un proces în legătură cu încălcarea dreptului exclusiv al titularului certificatului împotriva oricărei persoane care exploatează desenul sau modelul industrial fără autorizația cotitularilor, însă nu are dreptul, fără acordul acestora, să încheie contracte de licență și să efectueze orice cesionare a drepturilor asupra certificatului, să renunțe la certificat fără a-i anunța pe cotitulari.

### **Articolul 23.** Încălcarea dreptului exclusiv al titularului certificatului

Constituie încălcare a dreptului exclusiv al titularului certificatului efectuarea de către terți, fără acordul acestuia, a următoarelor acțiuni:

a) fabricarea, vânzarea, importarea, exportarea, alt mod de introducere în circuitul economic sau stocarea în scopuri comerciale a produsului obținut prin aplicarea desenului sau modelului industrial protejat, dacă acest produs, în totalitate sau într-o măsură substanțială, este o copie a acestui desen sau model industrial;

b) îndemnarea terților la efectuarea acțiunilor prevăzute la lit.a).

*[Art.23 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

### **Articolul 24.** Acțiuni ce nu constituie încălcare a dreptului exclusiv al titularului certificatului

(1) Nu constituie încălcare a dreptului exclusiv al titularului certificatului folosirea desenului sau modelului industrial înregistrat:

a) în construcția sau la exploatarea oricăror mijloace de transport aparținând țărilor părți la convențiile internaționale privind desenele și modelele industriale la care Republica Moldova este parte, cu condiția că aceste mijloace de transport se află temporar sau accidental pe teritoriul republicii și că desenele și modelele industriale se folosesc exclusiv pentru nevoile mijloacelor de transport;

b) la efectuarea cercetărilor științifice sau experimentelor;

c) în timpul calamităților, catastrofelor, epidemiilor și în alte situații excepționale;

d) într-un cadru privat, pentru scopuri necomerciale.

(2) Folosirea specificată la alin.(1) lit.b), lit.c) și lit.d) se admite sub rezerva ca ea să nu aducă atingere într-un mod nejustificat folosirii normale a desenului sau modelului industrial protejat și să nu lezeze nejustificat interesele legitime ale titularului certificatului, ținând cont de interesele legitime ale terților. În caz contrar, titularul certificatului este în drept să ceară o compensare corespunzătoare a pierderilor suportate prin folosirea neautorizată a desenului sau modelului industrial.

(3) Nu constituie încălcare a drepturilor titularului certificatului acțiunile autorităților publice în cazul în care acestea acționează cu bună-credință în cadrul administrării prezentei legi.

*[Art.24 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

### **Articolul 25.** Întinderea protecției juridice

Întinderea protecției juridice, acordate prin certificat, este determinată de ansamblul elementelor

desenului sau modelului industrial, reproduse în fotografiile sau reprezentările grafice ale produsului.

*[Art.25 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

#### **Articolul 26.** Exploatarea desenului sau modelului industrial

Produsul se consideră fabricat folosind desenul sau modelul industrial înregistrat dacă el este, în totalitate sau într-o măsură substanțială, o copie a acestui desen sau model industrial.

*[Art.26 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

#### **Articolul 27.** Marcajul de avertizare

(1) Titularul certificatului poate aplica pe produs un marcaj de avertizare constînd din litera D, înscrisă într-un cerc, însoțită de numele titularului sau de numărul certificatului.

(2) Lipsa marcajului de avertizare nu produce efecte juridice.

#### **Articolul 28.** Dreptul de folosire anterioară

(1) Orice persoană fizică sau juridică care, pînă la data priorității desenului sau modelului industrial, a folosit o soluție similară, creată independent de autor, sau a efectuat pregătirile necesare pentru aceasta are dreptul să o folosească în continuare în mod gratuit, fără autorizația titularului certificatului și fără a mări volumul de producție (drept de folosire anterioară).

(2) Dreptul de folosire anterioară poate fi transmis altei persoane fizice sau juridice numai împreună cu patrimoniul în care a fost folosit desenul sau modelul industrial ori s-au desfășurat pregătirile pentru aceasta.

#### **Articolul 29.** Contestarea certificatului

În decursul termenului de valabilitate, certificatul poate fi contestat și anulat în tot sau în parte, în cazurile cînd:

a) desenul sau modelul industrial protejat nu îndeplinește condițiile de protecție, stabilite prin prezenta lege;

b) în desenul sau în modelul industrial există elementele care au lipsit în cererea depusă inițial și în fotografiile sau reprezentările grafice ale desenului sau modelului industrial;

c) în certificat nu a fost indicat corect autorul sau titularul.

*[Art.29 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

#### **Articolul 30.** Renunțarea la certificat

(1) Titularul certificatului are dreptul să renunțe la certificat în tot sau în parte.

(2) Dacă unul din titulari renunță la certificat, valabilitatea certificatului nu încetează și certificatul rămîne în posesia celorlalți titulari.

(3) Renunțarea produce efecte de la data la care Agenția a primit de la titular notificarea privind renunțarea la certificat.

(4) Agenția înregistrează renunțarea la certificat și publică informația despre aceasta în Buletinul Oficial, în termen de 3 luni de la data primirii notificării de la titularul certificatului.

(5) Titularul certificatului are obligația, concomitent cu trimiterea notificării la Agenție, să notifice autorului renunțarea la certificat. În acest caz, autorul are, timp de 3 luni de la data cînd titularul certificatului i-a notificat renunțarea la certificat, dreptul de preferință la obținerea certificatului pe numele său.

(6) Dacă certificatul de înregistrare a desenului sau modelului industrial face obiectul unui contract de licență, renunțarea la certificat este posibilă numai cu acordul licențiatului.

(7) Prevederile prezentului articol se aplică și cererilor pentru care s-a adoptat hotărîrea de înregistrare a desenului sau modelului industrial.

*[Art.30 completat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

#### **Articolul 31.** Încetarea înainte de termen a valabilității certificatului

(1) Valabilitatea certificatului încetează înainte de termen în cazurile când:

- a) certificatul este anulat în condițiile art.29;
- b) titularul renunță la certificat în condițiile art.30.

(2) Agenția publică în Buletinul Oficial datele privind încetarea înainte de termen a valabilității certificatului.

### **Articolul 32. Transmiterea drepturilor**

(1) Drepturile care decurg din înregistrarea cererii și din certificat pot fi transmise integral sau parțial.

(2) Transmiterea drepturilor se poate face prin cesiune, contract de licență exclusivă sau neexclusivă, precum și prin succesiune ori moștenire legală sau testamentară.

(3) Drepturile transmise prin contract în temeiul alin.(2) produc efect pentru terți și condiționează modificarea statutului juridic al certificatului din momentul înregistrării contractului la Agenție.

(4) Nu se admite, conform legislației în vigoare, includerea în contractul de licență a practicilor sau a condițiilor care pot constitui o folosință abuzivă a drepturilor de proprietate industrială, având un efect prejudiciabil asupra concurenței pe piața respectivă, cum ar fi clauza transmiterii obligatorii de către licențiat a informației tehnice licențiarului, condiții care să împiedice contestarea validității sau prezentarea unui pachet obligatoriu de condiții ale licențierii.

(5) Datele privind transmiterea drepturilor se publică în Buletinul Oficial. Conținutul datelor pentru publicare se stabilește de către Agenție.

*[Art.32 în redacția [Legii nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

## **Capitolul VI**

### **APĂRAREA DREPTURILOR AUTORULUI ȘI TITULARULUI CERTIFICATULUI**

#### **Articolul 33. Răspunderea pentru încălcarea drepturilor autorului**

(1) Însușirea calității de autor, constrângerea la coautorat, divulgarea esenței desenului sau modelului industrial, pînă la depunerea cererii, fără consimțământul autorului, constituie încălcări ale drepturilor acestuia și se pedepesc în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Pentru divulgarea esenței cererii pînă la publicarea hotărîrii de înregistrare a desenului sau modelului industrial, persoanele cu funcții de răspundere și salariații Agenției poartă răspundere disciplinară și administrativă, în conformitate cu legislația în vigoare.

#### **Articolul 34. Răspunderea pentru încălcarea drepturilor titularului certificatului**

(1) Exploatarea de către orice persoană fizică sau juridică a desenului sau modelului industrial înregistrat, fără a respecta prezenta lege, se consideră încălcare a drepturilor titularului certificatului.

(2) La cererea titularului certificatului, încălcarea drepturilor lui trebuie să înceteze, iar persoana fizică sau juridică vinovată este obligată să repare prejudiciile cauzate, inclusiv profitul nerealizat.

(3) Persoana declarată, în modul stabilit, vinovată se pedepsește în conformitate cu legislația în vigoare și este obligată să achite titularului de certificat suma suficientă pentru a compensa prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului titularului de certificat, inclusiv cîștigul nerealizat, precum și să achite cheltuielile care vor putea cuprinde onorariile de avocat corespunzătoare.

(4) Partea lezată poate cere ca materia primă și materialele folosite la fabricarea produselor care condiționează lezarea drepturilor titularului de certificat să fie scoase, fără a fi compensată valoarea lor, din circuitul economic într-un mod care să minimalizeze riscul cauzării de noi prejudicii sau să fie distruse. În acest caz, măsurile corective solicitate trebuie să fie comensurabile cu gravitatea acțiunii, ținîndu-se cont de interesele terților.

(5) Pretenții față de persoana care încalcă drepturile titularului certificatului poate înainta și posesorul licenței exclusive, dacă contractul de licență nu prevede altfel.

*[Art.34 completat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

#### **Articolul 35. Soluționarea litigiilor**

(1) Litigiile persoanelor fizice și juridice, legate de aplicarea prezentei legi, se soluționează de Comisia de Apel a Agenției, de arbitrajul specializat sau de instanța judecătorească de drept comun competentă.

(2) Comisia de Apel a Agenției soluționează contestațiile privind:

- a) înregistrarea desenului sau modelului industrial sau respingerea cererii de înregistrare;
- b) hotărârile de a considera cererea nedepusă sau retrasă;
- c) stabilirea priorității sau nerecunoașterea unei priorități;
- d) anularea certificatului.

(3) Comisia de Apel a Agenției soluționează contestațiile în termen de 3 luni de la data depunerii acestora.

(4) Comisia de Apel a Agenției comunică solicitantului sau titularului certificatului contestațiile depuse de către terți.

(5) Comisia de Apel a Agenției, în termen de o lună, notifică persoanelor interesate decizia luată.

(6) Persoanele care nu sînt de acord cu decizia Comisiei de Apel a Agenției au dreptul să sesizeze instanța judecătorească de drept comun competentă în termen de 3 luni de la data primirii notificării.

(7) Instanța judecătorească de drept comun competentă soluționează litigiile privind:

- a) calitatea de autor al desenului sau modelului industrial;
- b) stabilirea titularului certificatului;
- c) încălcarea dreptului exclusiv asupra desenului sau modelului industrial și a altor drepturi patrimoniale ale titularului, dobîndite prin certificat;
- d) încheierea și executarea contractelor de licență;
- e) dreptul de folosire anterioară;
- f) plata remunerației datorate autorului de către patron;
- g) alte litigii în legătură cu protecția drepturilor dobîndite prin certificat, precum și
- h) soluționează contestațiile depuse împotriva deciziilor Comisiei de Apel a Agenției.

*[Art.35 modificat prin [Legea nr.240-XV din 13.06.2003](#), în vigoare 08.07.2003]*

*[Art.35 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

## **Capitolul VII**

### **DISPOZIȚII FINALE**

**Articolul 36.** Atribuțiile Agenției în domeniul protecției desenelor și modelelor industriale

(1) Agenția recepționează cererile de înregistrare a desenelor și modelelor industriale, le examinează, le înregistrează, eliberează certificate, publică datele oficiale, editează Buletinul Oficial, elaborează acte normative în domeniul protecției desenelor și modelelor industriale.

(2) Agenția este depozitarul Registrului național de desene și modele industriale.

*[Art.36 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

**Articolul 37.** Depunerea cererii de înregistrare a desenelor și modelelor industriale în străinătate

(1) Depunerea cererii de înregistrare în străinătate a desenelor și modelelor industriale create în Republica Moldova se face după o lună de la data depunerii cererii la Agenție.

(2) Înregistrarea în străinătate se poate face prin cerere depusă direct la oficiul de brevete din țara de înregistrare sau cu procedura convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

*[Art.37 modificat prin [Legea nr.1079-XIV din 23.06.2000](#), în vigoare 14.12.2000]*

**Articolul 38.** Taxele

(1) Depunerea, examinarea cererii, publicarea, înregistrarea desenelor și modelelor industriale, eliberarea certificatului, reînnoirea termenului de valabilitate a acestuia, precum și alte acțiuni cu semnificație juridică privind cererile și certificatele sînt supuse taxelor. Acțiunile pentru care se percepe taxa, cuantumul și termenele de plată a ei se reglementează în modul stabilit de Guvern.

(2) Taxele se plătesc de către solicitant, titularul certificatului, precum și de către alte persoane fizice sau juridice interesate.

**Articolul 39.** Stimularea de către stat a creării și exploatării desenelor și modelelor industriale  
Statul stimulează crearea și exploatarea desenelor și modelelor industriale. Metodele și mijloacele de stimulare se stabilesc prin acte legislative și hotărâri corespunzătoare.

**Articolul 40.** Drepturile persoanelor fizice și juridice străine  
Persoanele fizice și juridice din țările părți la convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte beneficiază de drepturile acordate prin prezenta lege ca și persoanele fizice și juridice din Republica Moldova. Prevederile prezentei legi sînt aplicabile și în cadrul acordurilor bilaterale sau relațiilor de reciprocitate.

**Articolul 41.** Convențiile internaționale  
Dacă convenția internațională la care Republica Moldova este parte stabilește alte prevederi decît cele cuprinse în prezenta lege, se aplică prevederile convenției internaționale.

## **Capitolul VIII** **DISPOZIȚII TRANZITORII**

**Articolul 42.**

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

**Articolul 43.**

Pîna la punerea legislației în concordanță cu prezenta lege, se vor aplica prevederile actelor normative în vigoare ce nu contravin acestei legi.

**Articolul 44.**

Se stabilește că:

- cererile de înregistrare a desenelor și modelelor industriale în Republica Moldova, a căror procedură de examinare nu s-a încheiat pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, se examinează în modul stabilit prin această lege. În acest caz, corespunderea desenului sau modelului industrial condițiilor de protecție se stabilește în conformitate cu legislația în vigoare la data depunerii cererii;

- certificatele de înregistrare a desenelor și modelelor industriale, eliberate în Republica Moldova pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, se asimilează, în ceea ce privește raporturile de drept, certificatelor eliberate în conformitate cu prezenta lege.

**Articolul 45.**

Guvernul, în termen de 3 luni:

- va prezenta Parlamentului propuneri privind punerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

- va pune propriile acte normative în concordanță cu prezenta lege;

- va asigura reexaminarea și anularea de către ministere și departamente a actelor lor normative ce contravin prezentei legi.

**VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI**

**Dumitru MOȚPAN**

**Chișinău, 15 octombrie 1996.**

**Nr.991-XIII.**